
"AUSCHWİTZ'İN SON TANIKLARIYIZ"

27.01.2017

Deutsche Welle (27 Ocak 2017)

Her yıl 27 Ocakta Yahudi soykırımı kurbanları anılıyor. Nazi toplama kamplarından sağ kurtulan ve halen hayatta olan son tanıklardan Judith Rosenzweig, çocukken yaşadığı mezalimi DWye anlattı.

Birleşmiş Milletler tarafından 2005 yılında kabul edilen karar uyarınca, Auschwitzdeki toplama kampında tutulan esirlerin kurtuluşunun yıldönümü olan 27 Ocak, her yıl tüm dünyada Yahudi Soykırımı Kurbanlarını Anma Günü olarak idrak ediliyor.

İkinci Dünya Savaşı öncesinde Alman topraklarında 6 milyon civarında Yahudi yaşıyordu. Nazi Almanyası tarafından kurulan ve sayıları bini bulan toplama kamplarında yaklaşık 4 milyon Yahudinin ya öldürüldüğü ya da işkence ve hastalığa bağlı olarak yaşamını yitirdiği tahmin ediliyor. Geriye kalanların büyük bir bölümü ise ya "ölüm yürüyüşlerinde ya da Getto diye tabir edilen bölgelerde kurşuna dizilerek can verdi.

Nazi mezaliminden sağ kurtulmayı başaran ve bugün hayatta olan az sayıdaki Yahudi'den biri de Judith Rosenzweig.

1930 yılında dönemin Çekoslovakya topraklarında doğdu. 12 yaşında ailesiyle birlikte önce Çek kenti Terezin'deki Yahudi gettosuna getirildi, iki yıl sonra da Auschwitz Toplama Kampına nakledildi. Köle işçi olarak çeşitli kamplarda çalıştırıldı. Son olarak Bergen Belsedeki toplama kampındayken annesi ve kızkardeşiyle birlikte kurtarıldı. Annesi, özgürlüğe kavuştuktan sadece bir hafta sonra öldü. Babasını ise esir düştükten sonra hiç görmedi. 1948de İsrail'e gitti. Burada hemşire olarak çalıştı ve evlendi. Bugün 87 yaşında olan Judith Rosenzweig, hayatını Haifa'da Yahudi soykırımı kurbanları için özel olarak kurulan bir huzurevinde sürdürüyor.

Yaşadığı kâbusu yıllarca içine atan Rosenzweig, Yahudi soykırımının giderek daha fazla insan tarafından inkâr edilmeye başlanması nedeniyle sessizliğini bozmaya karar verdi .

DW: Savaş başladığında siz henüz çocuktunuz. O yıllara dair aklınızda kalanlar neler?

Judith Rosenzweig: Anılarımı topladığım kitabımda çocukluğuma dair şu cümleyi yazdım: "Cennette doğdum ama tıpkı Adem ve Havva gibi oradan çıkarıldım." Almanlar, Çekoslovakya'yı işgal ettiğinde 9 yaşındaydım. Önce bazı yasaklar getirdiler: Parka ya da sinemaya gitmemize izin vermediler. Sonra Yahudi çocuklarının okula gitmesi yasaklandı. Ben bu nedenle sadece dördüncü sınıfa kadar okuyabildim. 1942'de de bizi Terezin'deki gettoya sürdüler.

Kitabınızın adının 28 numaralı odadaki kız olmasının nedeni de sanırım Terezin ile bağlantılı...

Trezin'de toplam 29 kızla birlikte aynı odada kalıyordum. Tüm günümüz orada geçiyordu. Üç katlı ranzalarda uyuyorduk. Üstünde oturmak bile neredeyse imkansızdı. Yatağın arkasında bir tahta raf vardı. Oraya, diş fırçası, tarak ya da çorba kâsesi gibi kişisel eşyalarımızı koyuyorduk. Tüm yaşam alanımız bundan ibaretti. Bakıcımız bizi meşgul etmek için elinden geleni yapıyordu. Hatta yasak olmasına rağmen bazen bize ders bile veriyordu.

Terezindeki iki yılın ardından 1944'te ailenizle birlikte Auschwitz Toplama Kampına gönderildiniz...

Trenler sürekli ayrılıyordu. Götürülen insanlara ne olduğu konusunda bir fikrimiz yoktu. 1944 yılında bizi de aldılar: Annemi, babamı ve kız kardeşimi. Erkek kardeşimi önceden götürmüşlerdi zaten. Auschwitz'e vardığımızda kadınlar bir sıraya, erkekler başka bir sıraya kondu. Babamı son kez burada, diğer erkeklerin arasında dururken gördüm. Auschwitz'e vardığınızda, kamp doktoru Josef Mengele kimin çalışmaya uygun, kimin olmadığına karar verirdi. Uygun olmayanlar hemen gaz odalarına gönderilirdi. Benim, annem ve kardeşimin çalışmaya uygun olduğumuza karar vermişti. Bizi soyunup kıyafetlerimizi teslim edeceğimiz bir barakaya götürdüler. Bize orada duşları gösterip çok ince giysiler verdiler. Bir sonraki gün Mengele geldi ve tekrar kimlerin çalışmaya gönderileceğine karar verdi.

Auschwitz 1945'te kurtarıldı ancak bundan bir kaç hafta önce Bergen Belsen'deki kampa gönderilmişsiniz.

Auschwitze ayak basar basmaz çalışmak üzere başka bir yere nakledildik. Kış ortasıydı ve yaya olarak gittik. Sonra açık vagonlarda şubat ayında Bergen Belsen'deki kampa götürüldük. Korkunç bir yerdi. Pek çok kişi orada açlık ve hastalık nedeniyle öldü. Sayım yapılacağını söyleyerek bizi saatlerce dışarıda bekletiyorlardı. Çoğunlukla bilincimi kaybetmek üzere oluyordum ve annemle kardeşim orada dururken beni dürtüyorlardı. Kamp 1945 yılının nisan ayında kurtarıldığında sanırım İngiliz askerleri bizi gördüğünde şoka uğramış olmalılar. Bize çorba verdiler, hemen daha iyi hissettim. Kardeşim hasta oldu, annem de kamp boşaltıldıktan bir hafta sonra öldü.

Savaştan sonra Çekoslovakya'ya döndünüz.

Kardeşim ve ben eve döndüğümüzde, erkek kardeşim de evdeydi. Ancak ev boştu. Kardeşlerime İsrail'e gideceğimi söyledim. Hoş karşılanmadığım bir yerde kalmak istemedim. İsrail'e gidene kadar iki sene geçti. Sonunda Marseille'den Hayfa'ya geçtim. Tarih 15 Mayıs 1948'di. İsrail devletinin ilk günü.

1948de İsrail'e geldiğinizde 18 yaşında genç bir kızdınız. Burada nasıl karşılandınız?

Önce bizi otele yerleştirdiler. Ertesi gün de nereye gitmek istediğimiz sordular ve bize birer otobüs bileti verdiler. Ben Haifa yakınındaki teyzemin yanına gitmek istedim. Aslında okumayı da çok istemiştim ama 18 yaş okul için pek uygun değildi. Yaşadıklarımız herkese inandırıcı gelmiyordu. Hatta teyzeme bile başımdan geçenleri anlattığımda, bana abarttığımı söyledi. Sonra yıllarca sustum. Ancak Yahudi soykırımını inkâr edenlerin sayısının hızla arttığını görünce, konuşmaya karar verdim.

Bugün 87 yaşındasınız ve hikâyenizi herkese anlatmaya çalışıyorsunuz. O yıllara ait hatıraların canlı tutulması sizin için neden bu kadar önemli?

Benim için çok önemli, çünkü bugün hâlâ bunları uydurduğumuzu düşünen insanlar var. Birkaç kez okullarda konuşma yapmak üzere Almanyaya da gittim. O yıllara dair anıların kaybolmaması çok

önemli. Benim neslim, Auschwitz mezaliminin hayattaki son tanıkları. Yahudilere yapılanları ve bunun nedenlerini insanlar anlamakta gerçekten zorlanıyor. Böyle bir şeyin tekerrür etmemesi için tüm dünyaya anlatılması gerekiyor. Dinlerinden dolayı insanlar öldürülmemeli.

©Deutsche Welle Türkçe

Tania Krämer

Kaynak/Source: